

Guia docent de l'assignatura "Metodologia de l'anàlisi política" 2011/2012

Codi: 101104

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OB	2	A

Contacte

Nom : Robert Liñeira Sanchez

Email : Robert.Lineira@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No és necessari cap prerequisit.

Objectius i contextualització

El curs pretén ser una introducció a totes les etapes de la recerca en ciència política. El propòsit fonamental és facilitar les eines perquè l'alumne sigui capaç tant de produir coneixement a través de recerques originals, com d'avaluar críticament recerques d'interès polític d'altres autors. Així, el curs toca tots els aspectes necessaris per comprendre la lògica de la recerca politològica: les diferents maneres de produir coneixement, la formulació de preguntes i de respostes temptatives, el tractament dels conceptes, la recollida de dades i la seva anàlisi.

Els objectius principals dels curs són:

1. Ser capaç de dissenyar una recerca que produeixi coneixement nou.
2. Ser capaç de transformar els conceptes en variables de manera vàlida i fiable.
3. Ser capaç d'aplicar les eines estadístiques adequades per variables nominals i per variables numèriques, saber-les utilitzar i saber-les interpretar.
4. Ser capaç d'aplicar la noció de control a les recerques, i comprendre les implicacions que la introducció d'una variable de control té sobre les relacions originals.

Competències i resultats d'aprenentatge

1320:E02 - Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.

1320:E02.03 - Dissenyar i planificar una recerca en l'àmbit de la ciència política.

1320:E02.04 - Valorar críticament l'ús dels mètodes inductiu, deductiu i comparatiu.

1320:E06 - Aplicar les diferents tècniques d'anàlisi del comportament i actors polítics a casos reals de l'esfera política interna i internacional.

1320:E06.01 - Utilitzar una base de dades polítiques fent servir en cada cas les tècniques bàsiques apropiades de l'estadística descriptiva.

1320:E06.02 - Valorar críticament l'ús de l'instrumental analític per a la validació de les hipòtesis

plantejades.

1320:E31 - Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.

1320:E31.00 - Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.

1320:E32 - Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.

1320:E32.00 - Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.

1320:T03 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1320:T03.00 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1320:T05 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1320:T05.00 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1320:T07 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1320:T07.00 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1320:T12 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1320:T12.00 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1320:T13 - Treballar autònomament.

1320:T13.00 - Treballar autònomament.

Continguts

PART I. EL DISENY D'UNA RECERCA

1. La pregunta de investigació

La pregunta d'investigació: què? qui? com? per què?

Les respostes tentatives: la revisió de la literatura i l'elaboració del marc teòric

2. Ús i mesura dels conceptes

Què volem dir quan parlem de... La importància dels conceptes

Categoritzacions, tipologies i tipus ideals

Estructura dels conceptes i tipus de definicions

Dels conceptes a les variables: el procés d'operacionalització

Nivells de mesura i tipus de variables

Error de mesura: validesa i fiabilitat

3. Hipòtesis i explicacions

Com entendre el que passa?

Què és una hipòtesi? Hipòtesis descriptives i explicatives

Què és una explicació?

La causalitat: variables independents i variables dependents

Noció i mètodes de control

El mètode experimental

El mètode estadístic

El mètode comparat

Els estudis de cas

PART II: LA CONSTRUCCIÓ DE LES DADES

4. La recollida de dades

Veure, llegir i preguntar: observació participant, ús de documents i entrevistes

L'entrevista qualitativa: entrevistes estructurades, semiestructurades i no estructurades

L'entrevista estandarditzada: el qüestionari

5. L'organització de les dades

Com organitzar la informació: unitats, variables i observacions

Bases de dades

Fulls de càlcul

6. Fonts de dades per a l'anàlisi política

Enquestes (CIS, CEO, ESS, Eurobaròmetres, ICPSR)

Resultats electorals (MIR, NDS, etc.)

Bases de dades comparades (Polity, QoG, Comparative Political Data, etc.)

PART III: L'ANÀLISI DE LES DADES

7. Anàlisi descriptiva univariant

La descripció estadística

Mesures de centralitat

Mesures de dispersió

Representacions gràfiques

8. Mostreig i inferència

Població i mostra

Representativitat i capacitat de generalització

Error de mostreig i nivell de confiança

Magnitud de la mostra

La inferència estadística

Nivell de significació

Tipus de mostreig

Ponderació

9. Relacions entre variables categòriques

Relacions entre variables i verificació d'hipòtesis: anàlisi bivariant i multivariant

Taules de contingència: cel·les, columnes, files i marginals

Tipus de taules

Com interpretar les taules

Mesures del grau d'associació entre variables

La prova de significació khi quadrat (χ^2)

10. Relacions entre variables cardinals (I)

Diferències de mitjanes

Significació i prova t

L'anàlisi de la variància

11. Relacions entre variables cardinals (II)

L'anàlisi de correlació

La visualització de la relació: el gràfic de dispersió

El càlcul del coeficient de correlació r de Pearson

El model de regressió

El càlcul dels coeficients de regressió

La bondat de l'ajustament

12. Introducció a l'anàlisi multivariant

Relacions espúries, additives, intermediades i condicionades

Les taules de contingència controlades

Proves de significació i coeficients d'associació a l'anàlisi multivariant

PART IV: LA PRESENTACIÓ FORMAL DE LA RECERCA

13. Com presentar un treball de recerca

Tipus de recerques: informes de consultoria i recerques acadèmiques

Estructura dels treballs: capítols, epígrafs, paràgrafs

Gràfics, taules, apèndix

Cites i bibliografia

PART V: LA CIÈNCIA DE LA POLÍTICA

14. Debats en torn a la investigació en ciència política

La política com a ciència? És possible la generalització?

Ciències socials i ciències naturals? Podem trobar les causes dels fenòmens polítics?

Paradigmes d'investigació en ciències socials

Metodologia

El pla docent de les activitats supervisades inclou tres tipus de sessions: teòriques, pràctiques i de treball en grup. Totes les sessions aniran destinades a l'assimilació dels continguts de l'assignatura que s'hauran de demostrar en una prova final. Una part important del treball autònom dels alumnes anirà destinat a l'elaboració d'un treball de recerca empírica que utilitzi les tècniques de recollida i anàlisi de dades contemplades durant el curs. En aquest sentit, s'utilitzarà un programa estadístic (SPSS) per tal que l'alumnat es familiaritzi en el seu ús i l'utilitzi per les diferents anàlisis que s'hauran de realitzar al llarg de tot el curs acadèmic així com en el tema que han d'investigar. A aquest efecte, els alumnes es repartiran -a principi de curs- en grups de quatre que escolliran un tema per investigar. El tema per investigar haurà d'estar relacionat amb alguna assignatura substantiva ja cursada anteriorment: Ciència Política, Política Espanyola, Sociologia, etc.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	60	2,4	1320:E02.03 , 1320:E02.04 , 1320:E31.00 , 1320:E06.02 , 1320:T05.00 , 1320:E32.00
Presentació de Treballs	15	0,6	1320:E02.03 , 1320:E06.02 , 1320:E31.00 , 1320:T05.00 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00 , 1320:T03.00
Pràctiques a l'aula d'informàtica	30	1,2	1320:E06.01 , 1320:E06.02 , 1320:T07.00 , 1320:E32.00
Tipus: Supervisades			
Tutories de suport a la realització del treball	30	1,2	1320:E02.03 , 1320:E06.02 , 1320:E31.00 , 1320:E32.00 , 1320:E02.04
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	60	2,4	1320:E02.03 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00 , 1320:T07.00 , 1320:T05.00 , 1320:E06.01 , 1320:E06.02 , 1320:E31.00 , 1320:T03.00 , 1320:E32.00 , 1320:E02.04
Estudi	60	2,4	1320:E02.04 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00 , 1320:E06.01 , 1320:E32.00 , 1320:T05.00 , 1320:T03.00

Lectura	30	1,2	1320:E02.04 , 1320:T13.00 , 1320:E31.00 , 1320:T03.00 , 1320:T12.00 , 1320:T07.00
---------	----	-----	---

Avaluació

1. Exàmens (40% de la nota final), en les dates que fixi el professor (examen parcial) i la facultat (examen final).
2. Lliuraments de pràctiques (20% de la nota final).
3. Un treball en grup (40% de la nota final). El treball serà una recerca original aplicant les eines explicades durant al curs a una matriu de dades facilitada pel professorat. El treball s'anirà elaborant al llarg del curs i s'avaluarà a través de 3 lliuraments diferents.
 - Primer lliurament: finals de novembre
 - Segon lliurament: primera quinzena de març
 - Tercer lliurament: primera quinzena de maig

Consideracions importants:

- Per superar l'assignatura cal haver superat la part de pràctiques, la del treball i els exàmens. La nota final s'obtindrà a partir de les proporcions indicades per cadascuna de les 3 parts.
- L'examen parcial serà el dia que fixi el professor i que es farà públic amb l'antelació suficient.
- L'examen final serà al final del curs, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.
- Per aprovar una pràctica cal haver assistit a la sessió pràctica corresponent i lliurar-la personalment.
- Cadascun dels lliuraments dels treballs s'avaluaran amb una nota màxima de 10 punts. Per cada dia de retard en el lliurament d'aquests es restaran 3 punts a la nota corresponent.
- Es preveu una prova de compensació a la que podran a presentar-se els estudiants que hagin seguit el curs amb regularitat però no hagin superat el treball o l'examen podran tornar a presentar-se. Aquesta avaluació compensatòria tindrà lloc en les dates establertes per la facultat.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	40% de la qualificació final	3	0,12	1320:E31.00 , 1320:T03.00 , 1320:T07.00 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00
Pràctiques	20% de la qualificació global	12	0,48	1320:E06.01 , 1320:T07.00 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00 , 1320:E32.00 , 1320:E06.02 , 1320:E31.00
Treball	40% de la qualificació global	0	0	1320:E02.03 , 1320:T03.00 , 1320:T07.00 , 1320:T13.00 , 1320:T12.00 , 1320:T05.00 , 1320:E32.00 , 1320:E02.04 , 1320:E06.01 , 1320:E31.00 , 1320:E06.02

Bibliografia

Bibliografia metodològica:

Corbetta, Piergiorgio. 2003. *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill.

Manheim, Jarol B. i Richard C. Reich. 1986. *Análisis Político Empírico. Métodos de Investigación en Ciencia Política*. Madrid: Alianza.

Pollock III, Philip H. 2005. *The essentials of political analysis*. Washington: CQ Press.

Bibliografia estadística:

Farré, Mercè. 2005. *Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 1. Descriptiva i exploratòria univariant*. Bellaterra (Cerdanyola): Servei de Publicacions UAB.

Bardina, Xavier, Mercè Farré i Pedro López-Roldán. *Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 2. Descriptiva i exploratòria bivariant. Introducció a la inferència*. Bellaterra (Cerdanyola): Servei de Publicacions UAB.

Pardo, Antonio i Miguel Ángel Ruiz. 2009. *Gestión de datos con SPSS statistics*. Madrid: Síntesis.

Pérez, César. 2009. *Técnicas estadísticas con SPSS 15*. Madrid: Pearson Educación.